

Bouw- en Sloopveiligheid

T&H congres 10 mei Tilburg
Vincent Hilhorst gemeente Den Haag / Wico Ankersmit Vereniging BWT Nederland

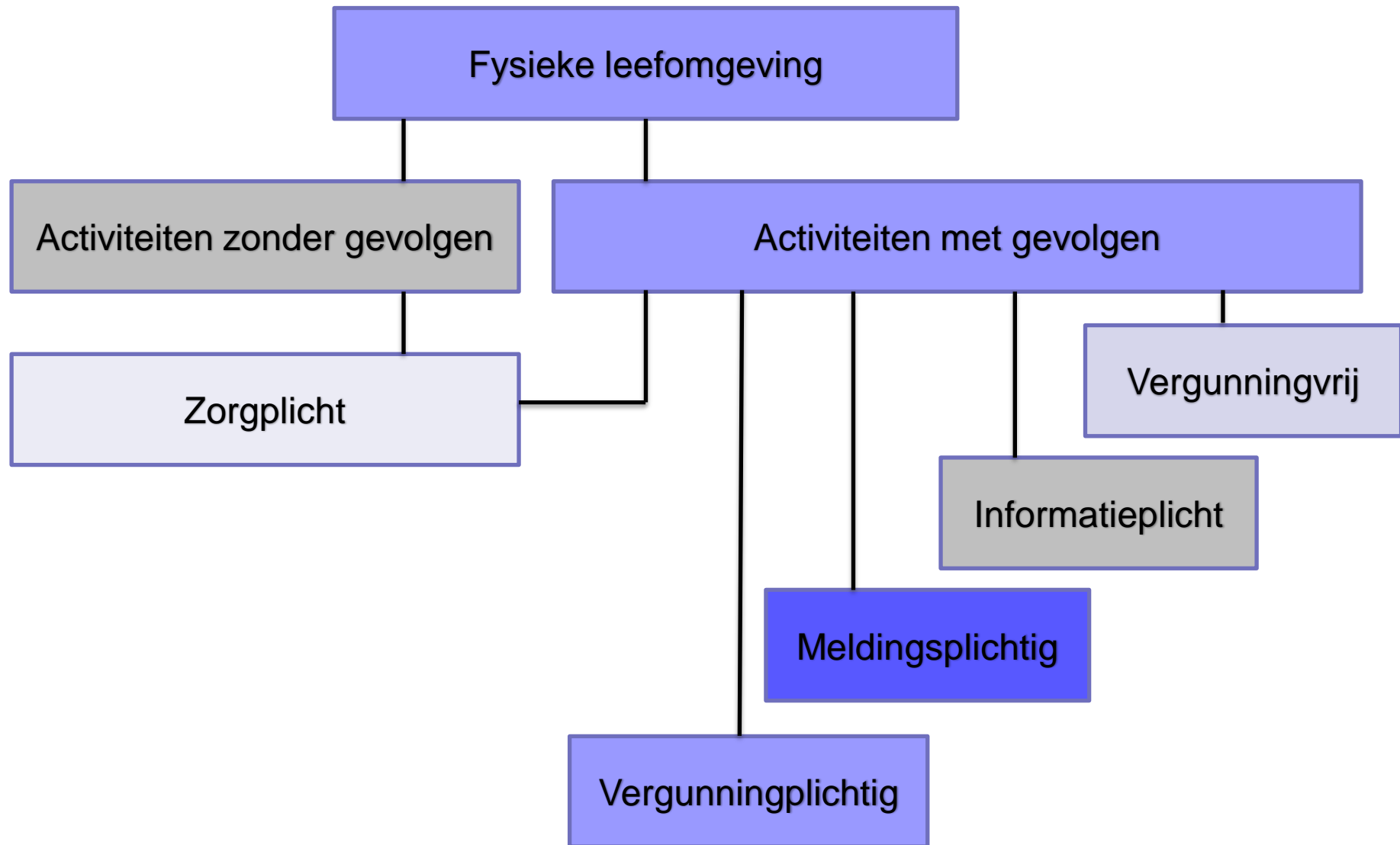
Veiligheidscoördinator omgeving en de Risico matrix in BBL

Aanbevelingen Onderzoekraad voor de Veiligheid.

- Creëer veiligheidsbewust wording in de hele bouwketen,
- Regel een sluitende verantwoordelijkheid in de keten

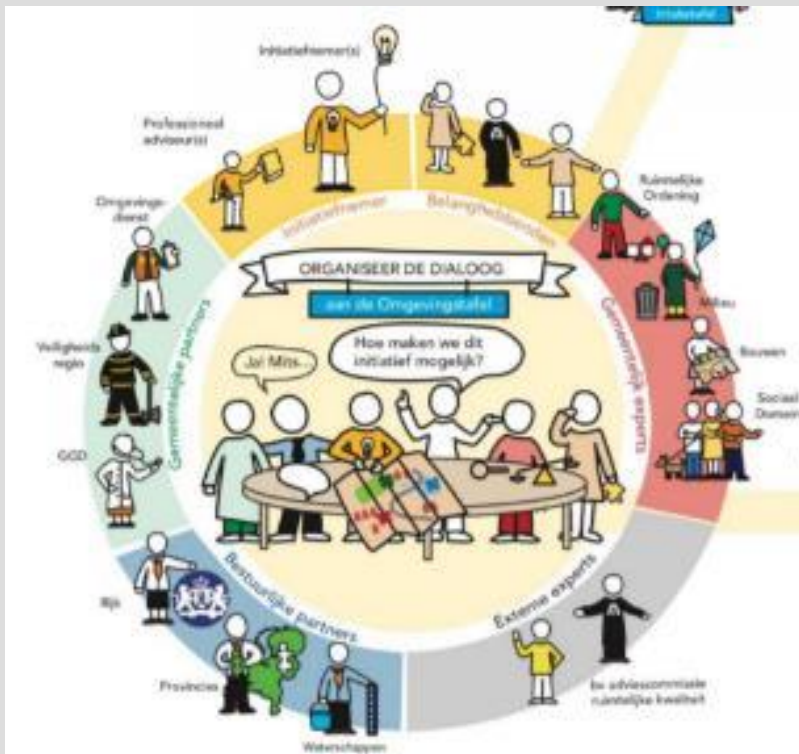
Uitwerking Minister/BZK

- Introductie ***coördinator omgevingsveiligheid*** in bouwregelgeving
- Invoering verplichte aanlevering ***Risicomatrix***
- Opdrachtgevers en hoofdaannemers zijn ***normadressaat***

■ Vooroverleg

- Vaak is het verstandig als aanvrager en bevoegd gezag vóór het indienen van de aanvraag met elkaar overleggen. De initiatiefnemer kan dit aanvragen via het DSO. Zowel de Omgevingswet als de Awb kennen geen procedurebepalingen voor vooroverleg, zodat dit vormvrij kan blijven. Dit geldt ook voor bouw- en sloopveiligheid

- Wat behelst het initiatief ?
- Welke activiteiten ?
- Welke adviseurs/actoren dienen te worden betrokken?
- Hoe wil je het vooroverleg voor dit initiatief inrichten/
- Welke procedure volgt hier uit ?
- Zijn er risico's m.b.t. bouw- en sloopveiligheid?

Bouw en sloopveiligheid > Wijzigingen > Informatieplicht > nieuwe activiteit

Artikel 5.20 (artikel 5.18 beoordelingsregels aanvraag bouwactiviteit)

1. Voor een bouwactiviteit worden de regels, bedoeld in artikel 5.18, gesteld met het oog op:
  - a. het waarborgen van de veiligheid,
  - b. het beschermen van de gezondheid,
  - c. duurzaamheid en bruikbaarheid.
2. De regels strekken ertoe dat de omgevingsvergunning alleen wordt verleend als aannemelijk is dat wordt voldaan aan de regels over bouwactiviteiten, bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, aanhef en onder a, of daarover gestelde maatwerkregels, **voor zover die regels betrekking hebben op de kwaliteit van bouwwerken.**

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (stb versie 04-07-22)

Na artikel 7.5 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 7.5c (gegevens en bescheiden: stikstofemissie en risicomatrix)

1. Gelijktijdig met de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit of de bouwmelding, bedoeld in artikel 2.18, eerste lid, en de sloopmelding als de hoeveelheid sloopafval naar redelijke inschatting meer dan 10 m³ bedraagt, bedoeld in artikel 7.10, eerste lid, worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:

- a. een beschrijving van de maatregelen om te voldoen aan artikel 7.19a, eerste lid; en
- b. de risicomatrix en, voor zover van toepassing, het bouw- of sloopveiligheidsplan en de naam en contactgegevens van de veiligheidscoördinator directe omgeving, en andere gegevens en bescheiden over de maatregelen om de veiligheid te waarborgen en de gezondheid te beschermen in de directe omgeving van de bouw- of sloopwerkzaamheden.

2. Als de bouw- of sloopwerkzaamheden op een andere manier worden verricht dan overeenkomstig de gegevens en bescheiden, bedoeld in het eerste lid, worden de gewijzigde gegevens en bescheiden zo spoedig mogelijk verstrekt.

Dus er **is** een risicomatrix met een duiding van de risico's voor de veiligheid die zijn verbonden aan de beoogde bouw- of sloopwerkzaamheden.

Maw de risico matrix moet er bij een bouwmelding of vergunningaanvraag activiteit bouwen altijd zijn!

2. Voorvragen risicomatrix

Indieningsvereiste bij meldingen sloop en bouw en vergunningen voor de bouwactiviteit op grond van de Omgevingswet ¹	
Onderwerp	
1	Veiligheid omgeving en omringende bebouwing
	Is het gebied dat wordt gebruikt om veilig te kunnen bouwen/slopen (de bouwveiligheidszone) ² groter dan het eigen bouwterrein, wordt er hoger gebouwd/gesloopt dan direct aanpalende bouwwerken of wordt er gebouwd/gesloopt waardoor bouwwerken of bedrijven zoals chemie, data-centrum, spoor, tram, scholen risico lopen om te worden beïnvloed door de werkzaamheden?
	☐ Ja ☐ Nee
2	Veiligheid verbouw ingebruik blijvend pand
	Heeft de bouw/verbouw/sloop inclusief tijdelijke hulpconstructies en bouwplaatsinrichting invloed op de brandveiligheid, de vluchtroutes, en de opstelplaatsen voor hulpdiensten in en om het in gebruik blijvende pand?
	☐ Ja ☐ Nee
3	Veiligheid buiten de bouwveiligheidszone
	Heeft de bouw/sloopsystematiek, het opstellen van hulpmiddelen in de bouwveiligheidszone en/of het gebruik van hijsmiddelen aan de rand van het bouwterrein invloed op de veiligheid buiten de bouwveiligheidszone?
	☐ Ja ☐ Nee
4	Invloed op bereikbaarheid omgeving tijdens de realisatiefase
	Heeft het project invloed op loopstromen, doorstroming openbaar vervoer, hoofdverkeersroutes, parkeervoorzieningen, en/of is er sprake van complexe aan of afvoer van bouwmaterialen of is er gelijktijdigheid met andere projecten of evenementen waardoor de bereikbaarheid in het geding is?
	☐ Ja ☐ Nee
5	Schade aan belendingen of natuur
	Bestaat er kans op schade aan belendingen of natuur in de nabijheid van het project door bijvoorbeeld trillingen, het onttrekken van grondwater en of zettingen?
	☐ Ja ☐ Nee

¹ deze matrix is niet van toepassing bij een sloopmelding waarbij er minder dan 10 m³ sloopafval is (zie artikel 7.11, eerste lid, onder f, van het Bbl).

² De bouwveiligheidszone is het gedeelte van de aan het bouw- of sloopwerk grenzende gebied (zowel boven als onder de grond) waarin geen publiek aanwezig mag zijn, bepaald volgens paragraaf 6.2 van de Landelijke richtlijn bouw- en sloopveiligheid (zie artikel 7.15, tweede lid, van het Bbl).

Als één of meer vragen met ja worden beantwoord, wordt de uitgebreide risicomatrix ingevuld.

■ Bouw- en sloopveiligheid is een informatieplicht

- Informatieplicht is een aparte activiteit
- Bouw- en sloopveiligheid is daardoor geen onderdeel van vergunningplichtige bouwactiviteit of bouwmelding
- Aanvraag bouwactiviteit kan niet buiten behandeling worden gesteld als geen informatie over bouw- en sloopveiligheid is ingediend
- Melding activiteit bouwen kan niet worden gezien als niet melding als geen informatie over bouw- en sloopveiligheid is ingediend
- Activiteit bouwen kan niet worden geweigerd als geen informatie over bouw- en sloopveiligheid is ingediend
- Wel kan in besluit worden opgenomen dat de bouw pas mag starten als geheel is voldaan aan de informatieplicht bouw- en sloopveiligheid.

Wetgeving < > Landelijke richtlijn bouw en sloopveiligheid

het proces (VO/DO/Uitvoering)

1. Mogelijke risico's onderkennen
2. Omschrijf de risico-aspecten
3. Informatieplicht artikel 7.5c Bbl
4. Maak afspraken over de maatregelen en leg deze vast in Bouw- en sloopveiligheidsplan
5. Organiseer en handhaaf de beheersmaatregelen (rol veiligheidscoördinator directe omg.)

<https://www.youtube.com/watch?v=kq5zwF5pz4c>

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (stb versie 04-07-22)

Artikel 7.4 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat de werkzaamheden tot gevaar voor de gezondheid of veiligheid in de directe omgeving kunnen leiden, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om dat gevaar te voorkomen of niet te laten voortduren.
2. Onder gevaar voor de gezondheid of veiligheid in de directe omgeving als bedoeld in het eerste lid wordt ook verstaan beschadiging of belemmering van wegen, van in de weg gelegen werken en van andere roerende of onroerende zaken op een aangrenzend locatie of op een aan het bouw- of sloofterrein grenzende openbare weg, openbaar water of openbaar groen, die tot dat gevaar kan leiden.

(lid 2 is nieuw en stond in de Bruiddschat)

Artikel 7.5 (maatwerkvoorschriften)

1. Een maatwerkvoorschrift kan worden gesteld, ~~of een vergunningvoorschrift als bedoeld in artikel 4.5 van de wet kan aan een omgevingsvergunning worden verbonden,~~ over artikel 7.4 en de paragrafen 7.1.2 tot en met 7.1.5, met uitzondering van de artikelen 7.20, 7.22 en 7.22a en bepalingen over:
  - a. meldingplichten; en
  - b. meet- of rekenmethoden.
2. Met een maatwerkvoorschrift ~~of vergunningvoorschrift~~ kan worden afgeweken van de regels in de paragrafen 7.1.2 tot en met 7.1.5, waarbij afwijken van de artikelen 7.17 en 7.18 alleen versoepelen als bedoeld in artikel 7.23, eerste lid, kan inhouden.
3. Een maatwerkvoorschrift ~~of vergunningvoorschrift~~ over de artikelen 7.15 tot en met 7.19 kan in ieder geval inhouden een verplichting tot het aanstellen van een veiligheidscoördinator directe omgeving als bedoeld in artikel 7.5b en het opstellen van een bouw- of sloopveiligheidsplan met maatregelen ter uitvoering van de artikelen 7.15 tot en met 7.19.
4. In afwijking van het tweede lid kan een maatwerkvoorschrift ~~of vergunningvoorschrift~~ over de artikelen 7.19a en 7.21 alleen nadere invulling van het bepaalde in dat artikel inhouden. Met een maatwerkvoorschrift ~~of vergunningvoorschrift~~ wordt de uitvoering van een vastgesteld projectbesluit niet belemmerd.
5. Een maatwerkvoorschrift ~~of vergunningvoorschrift~~ op aanvraag van degene die de bouw- of sloopwerkzaamheden verricht, kan worden gesteld ~~respectievelijk aan de omgevingsvergunning worden verbonden~~ met het oog op andere belangen dan bedoeld in artikel 7.2, voor zover de in dat artikel bedoelde belangen zich daartegen niet verzetten.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (stb versie 04-07-22)

Na artikel 7.5 zijn twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 7.5a (risicomatrix)

1. Er is een risicomatrix met een duiding van de risico's voor de veiligheid die zijn verbonden aan de beoogde bouw- of sloopwerkzaamheden.
2. Een veiligheidscoördinator directe omgeving als bedoeld in artikel 7.5b wordt aangesteld en een bouw- of sloopveiligheidsplan wordt opgesteld als de ingevulde risicomatrix daartoe noodzaakt.

Artikel 7.5b (veiligheid en gezondheid directe omgeving: veiligheidscoördinator directe omgeving)

1. De veiligheidscoördinator directe omgeving coördineert de maatregelen bij bouw- of sloopwerkzaamheden die worden getroffen ter uitvoering van de artikelen 7.15 tot en met 7.19, voor zover het maatregelen betreft om de veiligheid te waarborgen en de gezondheid te beschermen in de directe omgeving van het bouw- of sloopterrein.
2. De veiligheidscoördinator directe omgeving heeft de taak om te bewerkstelligen dat:
  - a. de maatregelen, bedoeld in het eerste lid, op doeltreffende wijze worden toegepast;
  - b. de werkzaamheden die gelijktijdig of achtereenvolgend plaatsvinden goed op elkaar zijn afgestemd;
  - c. er voorlichting wordt gegeven aan degenen die de bouw- of sloopwerkzaamheden
  - d. alleen bevoegde personen kunnen de directe omgeving waar de bouw- of sloopwerkzaamheden worden verricht betreden;
  - e. de maatregelen die worden genomen in de directe omgeving van het bouw- of sloopterrein worden aangepast indien de bouw- of sloopwerkzaamheden daartoe aanleiding geven; en
  - f. doeltreffende maatregelen genomen worden als naar zijn oordeel niet of in onvoldoende mate of op onjuiste wijze uitvoering wordt gegeven aan de verplichtingen, bedoeld onder a tot en met e.

Toekomstige werkwijze Risicomatrix in LV-DSO

- 5 intake vragen. Een van die 5 met antwoord ja dan uitgebreide risico matrix invullen.
- Geeft uitgebreide matrix een puntenaantal van 7 of meer dan moeten zij een veiligheidscoördinator aanstellen,
- En een bouw- of sloopveiligheidsplan opstellen.

2. Voorvragen risicomatrix

Indieningsvereiste bij meldingen sloop en bouw en vergunningen voor de bouwactiviteit op grond van de Omgevingswet ¹		
Onderwerp		
1	Veiligheid omgeving en omringende bebouwing	
	Is het gebied dat wordt gebruikt om veilig te kunnen bouwen/slopen (de bouwveiligheidszone ²) groter dan het eigen bouwterrein, wordt er hoger gebouwd/gesloopt dan direct aanpalende bouwwerken of wordt er gebouwd/gesloopt waardoor bouwwerken of bedrijven zoals chemie, data-centrum, spoor, tram, scholen risico lopen om te worden beïnvloed door de werkzaamheden?	☐ Ja ☐ Nee
2	Veiligheid verbouw ingebruik blijvend pand	
	Heeft de bouw/verbouw/sloop inclusief tijdelijke hulpconstructies en bouwplaatsinrichting invloed op de brandveiligheid, de vluchtroutes, en de opstelplaatsen voor hulpdiensten in en om het in gebruik blijvende pand?	☐ Ja ☐ Nee
3	Veiligheid buiten de bouwveiligheidszone	
	Heeft de bouw/sloopsystematiek, het opstellen van hulpmiddelen in de bouwveiligheidszone en/of het gebruik van hijsmiddelen aan de rand van het bouwterrein invloed op de veiligheid buiten de bouwveiligheidszone?	☐ Ja ☐ Nee
4	Invloed op bereikbaarheid omgeving tijdens de realisatiefase	
	Heeft het project invloed op loopstromen, doorstroming openbaar vervoer, hoofdverkeersroutes, parkeervoorzieningen, en/of is er sprake van complexe aan of afvoer van bouwmaterialen of is er gelijktijdigheid met andere projecten of evenementen waardoor de bereikbaarheid in het geding is?	☐ Ja ☐ Nee
5	Schade aan belendingen of natuur	
	Bestaat er kans op schade aan belendingen of natuur in de nabijheid van het project door bijvoorbeeld trillingen, het onttrekken van grondwater en of zettingen?	☐ Ja ☐ Nee
¹ deze matrix is niet van toepassing bij een sloopmelding waarbij er minder dan 10 m ³ sloopafval is (zie artikel 7.11, eerste lid, onder f, van het Bbl).		
² De bouwveiligheidszone is het gedeelte van de aan het bouw- of sloopwerk grenzende gebied (zowel boven als onder de grond) waarin geen publiek aanwezig mag zijn, bepaald volgens paragraaf 6.2 van de Landelijke richtlijn bouw- en sloopveiligheid (zie artikel 7.15, tweede lid, van het Bbl).		

Als één of meer vragen met ja worden beantwoord, wordt de uitgebreide risicomatrix ingevuld.

-
- Daarnaast is het aan te raden dat zij het concept veiligheidsplan en de risicomatrix (**tijdig**) voorafgaand aan de indiening in een vooroverleg met het bevoegd gezag bespreken,
  - Doe dit zeker als de (uitgebreide) risicomatrix een score van meer dan 12 punten komt en/of als voor één van de aspecten het risico op zeer hoog wordt ingeschat (4 punten).

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (stb versie 04-07-22)

Artikel 7.15 (veiligheid in de directe omgeving)

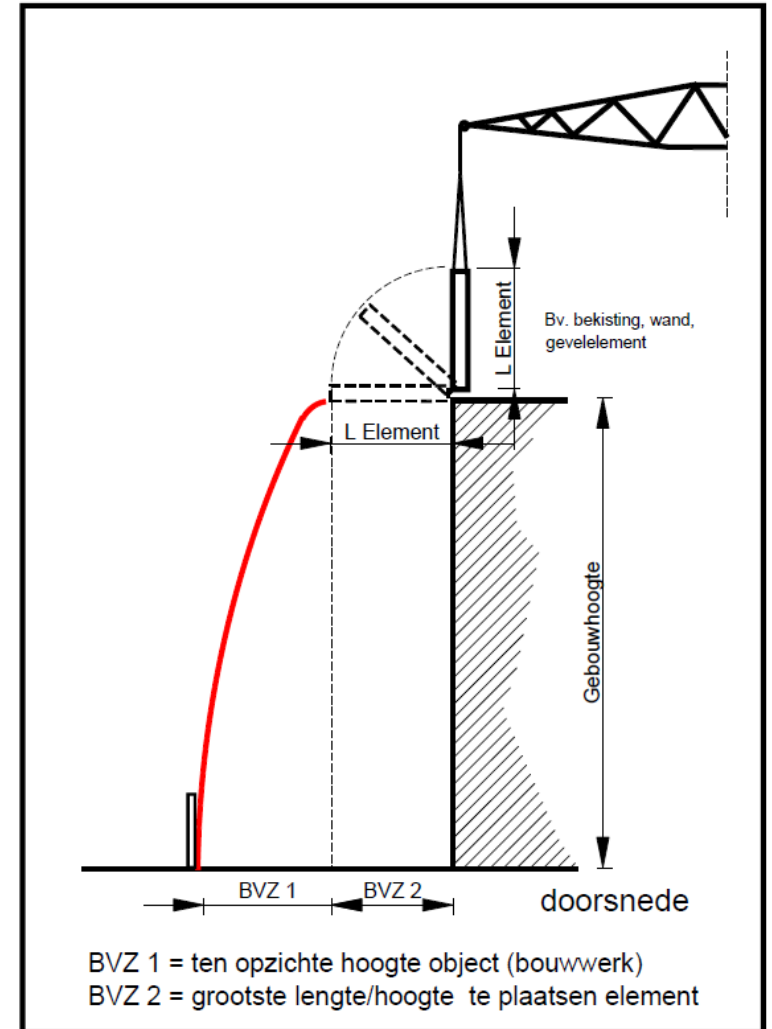
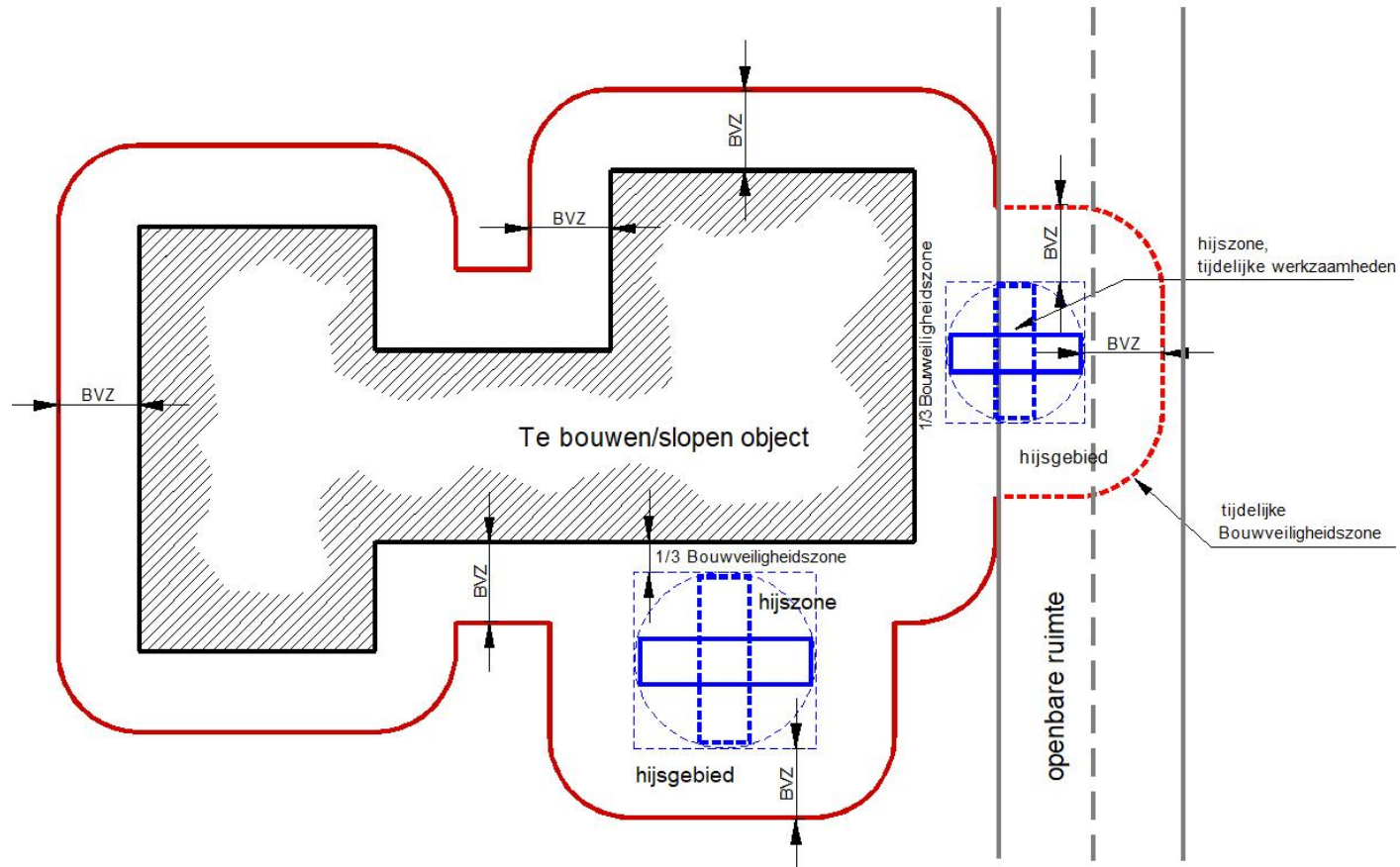
1. Bij het verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden worden maatregelen getroffen ter voorkoming van:

- a. letsel aan personen in de directe omgeving van het bouw- en sloopterrein;
- b. letsel aan personen die het bouw- en sloopterrein onbevoegd betreden; en
- c. gevaar voor de veiligheid van belendingen.

2. Bij het bouwen of slopen van een gebouw wordt bij de bouw- en sloopplaats een veiligheidsafstand vrijgehouden bepaald volgens paragraaf 6.2 van de Landelijke richtlijn Bouw- en sloopveiligheid.

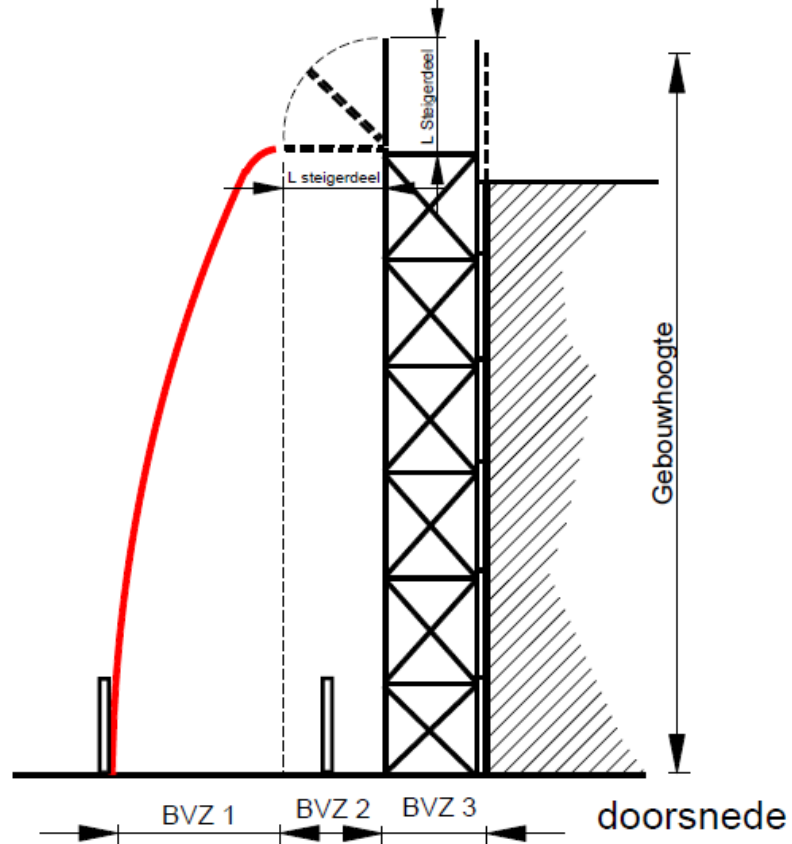
(lid 2 is nieuw en verwijst naar landelijke richtlijn bouw- en sloopveiligheid. [Deze is te vinden op de dossierpagina bouw- en sloopveiligheid van bwtinfo.nl](#))

Bouwveiligheidszone, Hijszone, Hijsgebied

BVZ Tijdens opbouw gevelsteiger = BVZ 1 + BVZ 2 + BVZ 3

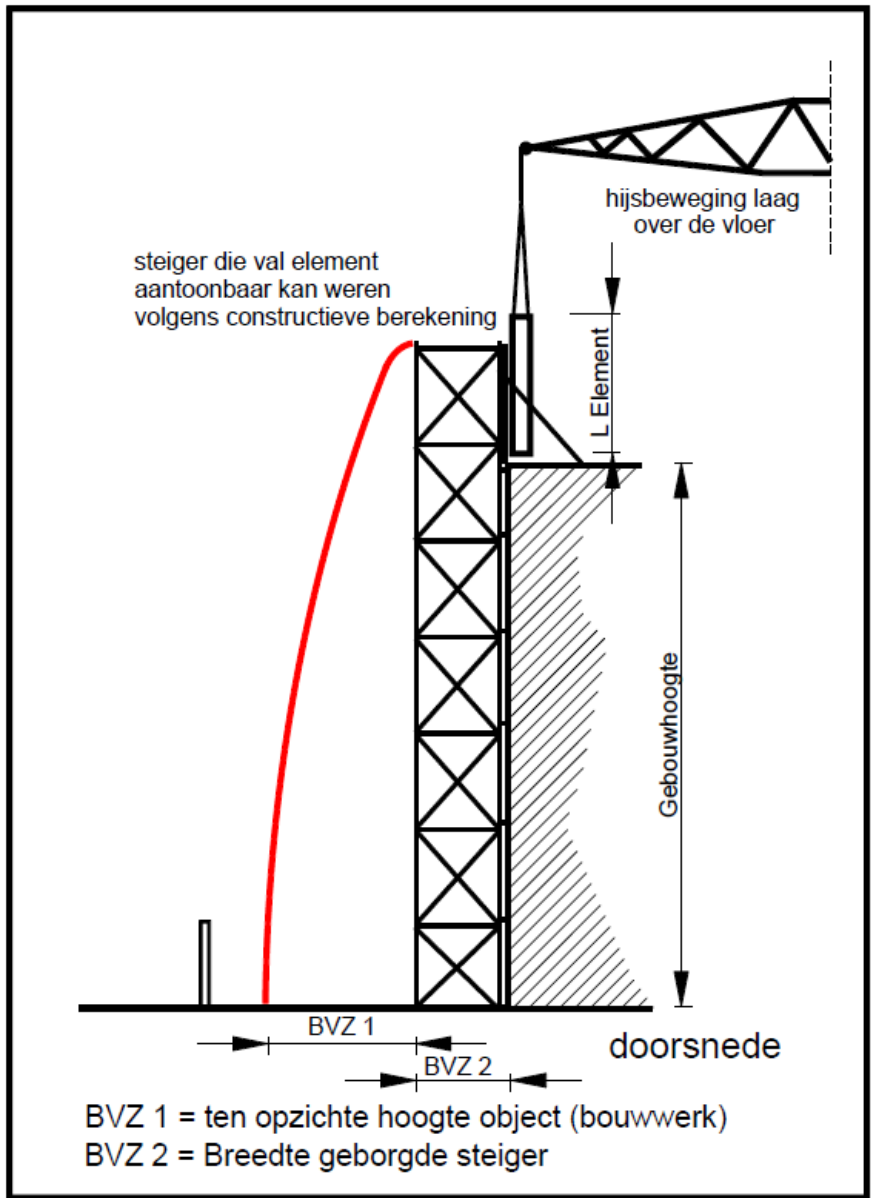

BVZ 1 = ten opzichte hoogte object (bouwwerk)

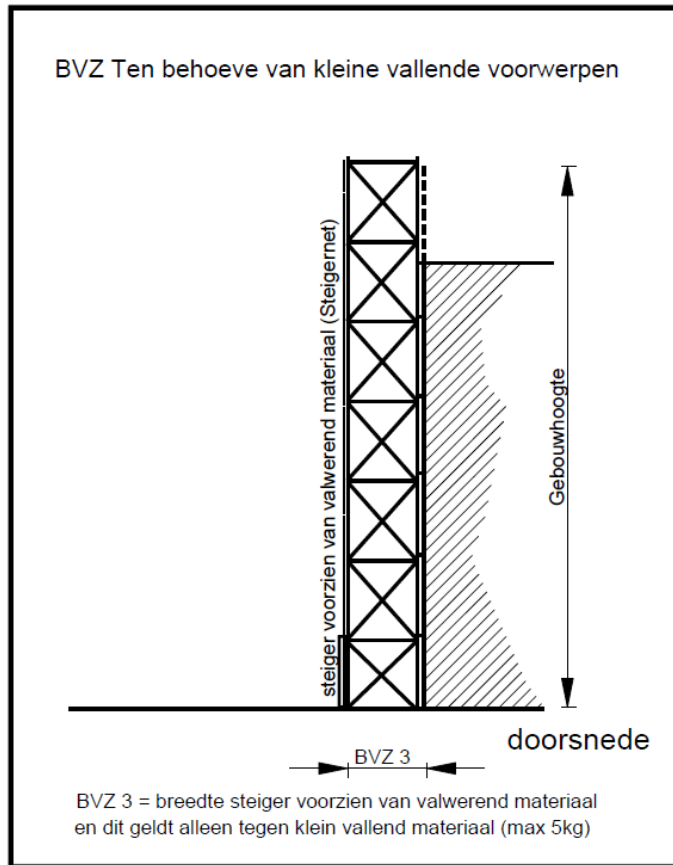
BVZ 2 = grootste lengte/hoogte te plaatsen steigerdeel

BVZ 3 = breedte steiger

Tijdens de opbouw van een gevelsteiger dient de veiligheidszone tijdelijk te worden vergroot met een afstand die gelijk is aan de maat van het grootste steigerdeel dat wordt aangebracht. De tijdelijke Bouwveiligheidszone tijdens de opbouw van de steiger is dan BVZ 1 + BVZ 2 + BVZ 3 (zie figuur 6.8)

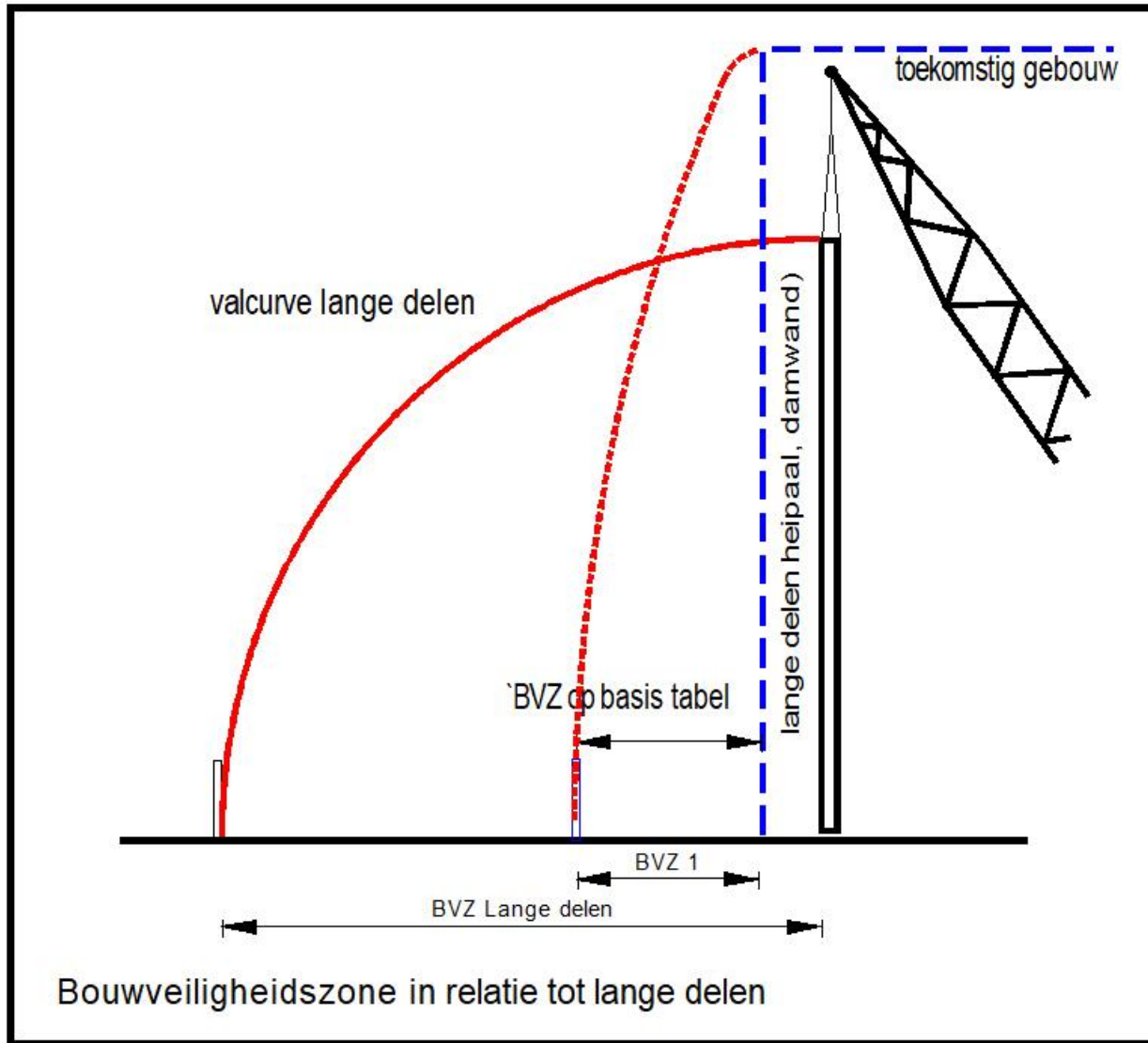
Indien er aan de rand van een gebouw wordt gewerkt en er vanaf een andere zijde wordt gehesen, dan kan een steiger worden gebruikt om vallende voorwerpen te weren als door middel van een constructieve berekening kan worden aangetoond dat de steiger een eventueel vallend element kan tegenhouden. Tijdens de bouw van de steiger dient de bouwveiligheidszone te worden aangehouden. (zie figuur 6.10)

6.2.10 Maatwerkoplossingen (gelijkwaardigheid)

Voor elke bouw- en slooplocatie kunnen specifieke, plaatselijke, locatiespecifieke en/of werkgerelateerde omstandigheden van toepassing zijn. Dit kan voor het lokaal bevoegd gezag een aanleiding zijn om op basis van gelijkwaardigheid een maatwerkoplossing (zoals bedoeld in artikel 7.5 Bbl, waar ook artikel 7.15 onder valt) te accorderen die mogelijk in afwijking zijn van het gestelde zoals verwoordt in deze paragraaf van de Landelijke richtlijn. Daarmee heeft het bevoegd gezag altijd zelf de keuze voor maatwerkvoorschriften. Uitgangspunt hierbij is echter wel dat er geen verhoogd risico voor derden mag ontstaan t.o.v. de reguliere werkwijze.

Een algemeen geaccepteerde maatwerkoplossing voor kleine vallende voorwerpen met een gewicht tot maximaal 5kg is een valwerend net die wordt aangebracht tegen de steiger. Hierbij dient een extra maatregel in de vorm van een veiligheidsnet te worden aangebracht als er sprake is van de aanwezigheid van scherpe objecten op de steiger die het gaas kunnen doorsnijden.

Vergroten BVZ bij het hijsen van lange delen (damplanken, prefab heipalen, wapeningselementen en andere lange in de grond achterblijvende onderdelen).

<https://youtu.be/0X21rBzmj7k>

Omschrijving van deze maatwerkoplossing

Deze maatwerkoplossing gaat uit van een uitvalbeveiliging middels twee damwandstroppen met een stalen beschermkous aan één lier. Deze damwandstroppen worden middels twee vaste verbindingen in twee onafhankelijke gaten van 50 mm – met minimaal 60mm tussenafstand - vast bevestigd aan de damwandplank. Hierbij fungeert een damwandstrop als uitvalbeveiliging voor de andere. Deze uitvalbeveiliging wordt in stand gehouden totdat een damwand volledig door bijvoorbeeld een trilblok is overgepakt.

Damwandstrop met stalen beschermingskous

Deze maatwerkoplossing mag alleen worden toegepast als eerst aangetoond wordt:

- dat geen andere funderingsmethode kan worden toegepast, met een veel kleiner valbereik;
- dat het gebied binnen het valbereik niet vrijgehouden kan worden, omdat dat onevenredig veel hinder geeft voor gebruikers van dat gebied, bijvoorbeeld snelwegen en spoorlijnen;
- dat de werkzaamheden niet in de avonden of nachten kunnen plaatsvinden; en
- dat een opvangconstructie technisch niet mogelijk is.

Directe omgeving

Directe omgeving van het bouw- of sloofterrein

De directe omgeving van het bouw- of sloofterrein begint vanaf het hek van de bouw- of sloopplaats. Waar de directe omgeving eindigt is afhankelijk van de locatie en de aanwezigheid van bebouwing en mensen in de omgeving daarvan. Dit biedt ruimte voor invulling maar de verantwoordelijkheid ligt bij degene die bouwt of sloopt. Het kan betekenen dat de directe omgeving verder kan reiken dan de aan te houden [veiligheidsafstand](#).

Voorbeeld basisschool in directe omgeving van bouw- of sloofterrein

Een basisschool kan bijvoorbeeld dicht bij een bouw- of sloofterrein liggen, maar buiten de veiligheidsafstand. De basisschool kan dan toch binnen de directe omgeving liggen. In dat geval zijn veiligheidsmaatregelen nodig. Bijvoorbeeld:

- ⑩ het instrueren van vrachtwagenchauffeurs dat ze langzaam rijden en letten op overstekende kinderen
- ⑩ op bepaalde tijdstippen geen in- of uitrijdend bouwverkeer toestaan

 Dossiermenu[Richtlijn Bouw- en sloopveiligheid](#)[Tabellen en tekeningen](#)[Risicomatrix bepalen veiligheidsplan](#)[Onderzoeken Onderzoeksraad](#)[Bijlagen en voorbeelden](#)[Praktijkvoorbeelden projecten](#)[Communicatie](#)

Richtlijn Bouw- en sloopveiligheid

Bouw- en Sloopveiligheid is een onderdeel van het werk van het Bouw- en Woningtoezicht dat steeds meer aandacht vraagt. We bouwen steeds meer in de drukke en complexe bestaande omgeving waardoor het een steeds grotere uitdaging vormt dit op een veilige en verantwoorde wijze te kunnen doen. De Vereniging Bouw- en Woningtoezicht heeft een Landelijke richtlijn ontwikkeld die gemeenten, opdrachtgevers en uitvoerende partijen ondersteund in het veilig kunnen bouwen en slopen.

WAT IS DIT?

Richtlijn Bouw- en Sloopveiligheid

WAAR DRAAIT HET OM?

Hoe groot is de bouwveiligheidszone?

Vul hier de hoogte in:

 meter

De Bouwveiligheidszone:

 meter